

INVITASJON TIL INTERNASJONAL PREKVALIFISERING

Etter angrepene 22. juli 2011 startet Kulturdepartementet en prosess som ledet frem til Regjeringens beslutning om at det skal etableres minnesteder etter hendelsen som tok livet av 69 personer på Utøya og 8 personer i Oslo. Samlet ble 158 mennesker fysisk skadet som konsekvens av terrorhandlingene.

Det inviteres med dette til internasjonal prekvalifisering som skal lede frem til en lukket konkurranse med inntil åtte kunstnere, kunsthåndverkere, arkitekter, landskapsarkitekter eller samarbeidende grupper. Deltakerne i den lukkede konkurransen vil etter planen annonseres 20. september 2013. Utstilling av konkurranseforslagene i Rådhusgalleriet åpner 22. februar. Vinner vil etter planen annonseres 27. februar 2014. Kunstutvalget vil fungere som jury.

Om oppdraget

- Det skal etableres et permanent minneste i Hole kommune på landsiden mot Utøya.
- Det skal etableres et permanent minneste i Oslo i Regjeringskvartalet.
- Det skal etableres et midlertidig minneste i Oslo i Regjeringskvartalet mellom Deichmanske bibliotek og Y-blokka, tilgrensende Grubbegata.
- Det midlertidige minneste i Oslo kan inngå som del av det permanente minneste i Regjeringskvartalet.
- Navn på alle omkomne etter 22. juli angrepene skal fremkomme på det permanente minneste i Oslo.
- Navn på alle omkomne på Utøya skal fremkomme på minneste i Hole.
- Alle minnesteene skal utarbeides av samme kunstner og de må stå i sammenheng med hverandre.
- Det skal gjennomføres en åpen internasjonal prekvalifisering etterfulgt av en lukket konkurranse.
- Det permanente minneste i Hole og det midlertidige minneste i Regjeringskvartalet skal stå ferdig til 22. juli 2015.
- Ferdigstilling av det permanente minneste i Regjeringskvartalet må ses i sammenheng med ombyggingen av Regjeringskvartalet.

UTDYPELSER OG VURDERINGER AV OPPDRAGET

Regjeringskvartalet

Regjeringskvartalet ligger i randsonen av Oslo sentrum, mellom områdene som i dag kalles Hammersborg og Grensen. I dag består det av følgende bygg: Blokk G, Høyblokka, Y-blokka, S-blokka, R4, R5 og R6. Regjeringskvartalet huser en rekke regjeringskontorer. Den første bygning oppført for dette formålet ble fullført i 1906 – nå brukt av Finansdepartementet. Etter at Høyblokka sto ferdig i 1958, har den ekspanderende statsadministrasjonen utvidet bygningsmassen med et nytt byggetrinn om lag hvert tiende år. Det er planlagt en ny ombygging av Regjeringskvartalet som konsekvens av hendelsene 22. juli 2011.

Det skal etableres to minnesteder i Regjeringskvartalet, et midlertidig og et permanent. På et tidspunkt skal det midlertidige minneste avvikles og erstattes av det permanente. Tidspunktet for

når dette skjer er ikke avklart, men prosessen som det pr i dag er lagt opp til, har et tidsperspektiv på over ti år.

Kunstutvalget ser det som viktig at det er en forbindelse mellom det midlertidige og det permanente uttrykket. Forbindelsen kan opptre på flere måter. Det kan for eksempel skje gjennom at elementer/moduler flyttes og inkorporeres i en ny helhet, alternativt gjennom dokumentasjon og/eller arkivering av aktiviteter som ble gjennomført på det midlertidige minnesteedet. Hvordan denne forbindelsen og overgangen tenkes løst, blir en vesentlig del av den etterfølgende konkurransen.

Det permanente minnesteedet i regjeringkvartalet vil, når det kommer på plass, bli del av et by- eller parkrom og skal inngå i det nye regjeringkvartalets arkitektur. Mange og ulike grupper av besøkende vil høyst sannsynlig benytte seg av det, både de direkte berørte og et generelt publikum. Det vil også sannsynligvis bli et sted for offentlige markeringer og seremonier.

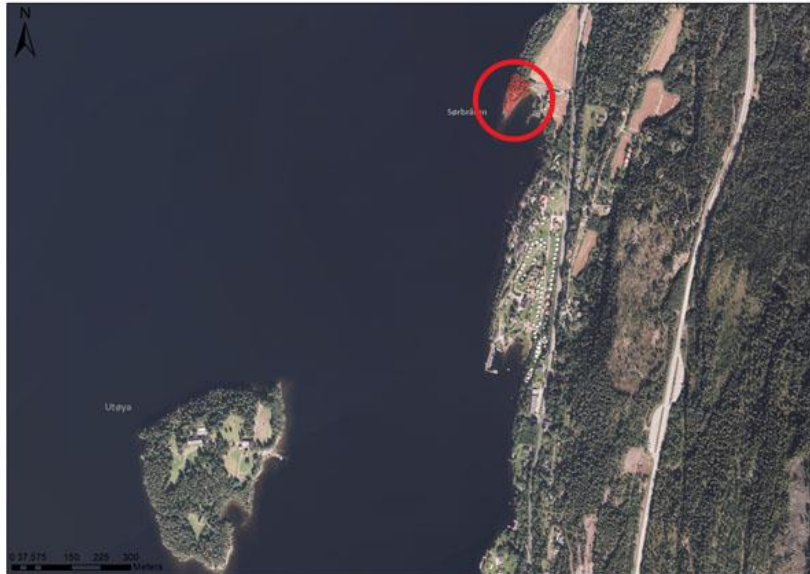

Regjeringkvartalet
Kart og flyfoto; NorgeDigitalt/Statsbygg

Hole kommune

På Sørbråten i Hole kommune blir minnesteedet del av et landskapsrom, omgitt av naturelementer som skog, stein og vann. Det er naturlig å tenke seg at dette blir et tilbaketrukket, stille og kontemplativt sted som må oppsøkes spesielt. Tiden det tar å gå ut på odden og veien ut til minnesteedet blir del av opplevelsen og kan potensielt inkorporeres i minnesteedet.

Den lille kollen som utgjør odden, har samme type vegetasjon og naturformer man finner igjen på Utøya. Det er verdt å merke seg at terrenget er kupert og at det er mulig å oppleve stedet fra forskjellige høyder og nivåer. Det man først og fremst legger merke til er utsikten til Utøya.

Sørbråten og Utøya
Kart og flyfoto;
NorgeDigitalt/Statsbygg

Vurderinger av sammenheng og form

Sammenhengen mellom minnestedene i Regjeringskvartalet og i Hole kommune kan fremkomme på flere måter. For eksempel gjennom bruk av felles gjenkjennbare formale elementer, som at en og samme form opptrer på begge steder, eller at det på begge steder finnes elementer som tilhører samme formunivers. Det finnes også en mulighet for å knytte minnestedene sammen gjennom konseptuelle grep. Forbindelsen kan videre framtre gjennom beslektete sosiale rom der publikum bruker stedene på måter som knytter dem sammen.

Kravet til at det skal være sammenheng mellom stedene må likevel ikke komme i veien for en steds- og kontekstsensitiv tilnærming. Som tidligere beskrevet er det snakk om ulike typer steder som høyst sannsynligvis vil bli brukt av ulike publikumsgrupper. Dette må også tas i betraktning når stedene skal settes i forbindelse med hverandre.

Økonomisk ramme

For det permanente minnstedet i Regjeringskvartalet er det budsjettet med 10 millioner kroner til kunstprosjekt, for det midlertidige 2 millioner kroner, og for det permanente minnstedet i Hole kommune, 5 millioner kroner.

Prekvalifiseringens kvalifikasjonskrav

Utvelgelsen av deltakere til konkurransen baserer seg på følgende kriterier:

- Kandidatene må ha formell kunstfaglig eller arkitekturfaglig kompetanse i form av utdannelse, eller tilstrekkelig relevant praksis.
- Innsendelser skal inneholde en begrunnet interesse som viser at kandidaten har relevant forståelse av oppgaven.

Videre fremdrift

Hensikten med prekvalifiseringen er å finne fram til kunstnere til lukket konkurranse. Juryen står også fritt til å invitere inntil tre kandidater til konkurransen uavhengig av prekvalifiseringen.

Resultatet av prekvalifiseringen vil bli publisert på minnsteder.no

Kunstnere som deltar i prekvalifiseringen vil også bli informert direkte pr e-post.

De åtte deltakerne/gruppene som blir valgt til å være med i lukket konkurranse vil motta et konkurranseonorar på NOK 100.000,-. Krav til innlevert materiale for konkurransen vil bli beskrevet i et eget konkurransegrunnlag. I konkurransegrunnlaget vil det også bli beskrevet praktiske, fysiske og økonomiske rammer for oppdraget. Konkurransforslagene i den lukkede konkurransen vil ikke bli anonymiserte. Vinneren av den lukkede konkurransen blir totalentreprenør.

Elektronisk søknadsskjema

Søkere skal benytte elektronisk søknadsskjema. Her etterspørres en kort, begrunnet interesse for deltakelse i lukket konkurranse, dokumentasjon av tidligere relevante arbeider, samt CV. Hvis man søker som gruppe setter man inn en kontakt-/ referanseperson som står som søker, kort info om gruppen kan fylles ut i «Begrunnelse for søknad» og gruppens CVer legges inn under «CV». **I denne omgang etterspørres altså ikke konkrete ideer eller skisser til løsning.**